

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaila (inzerati) se sprejemajo in velja trispna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v soboto 7. marca 1891.

Letnik XIX.

Poraz „Slovenskega društva“.

Volitev v gorenjsko-notranjskih mestih je bila zlasti zanimiva zaradi tega, ker je centralni volilni odbor prepustil „Katoliško-političnemu društvu“ in „Slovenskemu društvu“ prosto polje, da se poskusita z volilnim bojem v gorenjsko-notranjskih mestih. Vspeh volitve, ki je pokazal ogromno večino za g. pl. Globočnika, kandidata „Katol. polit. društva“, spričuje, kako žalostno je poraženo „Slovensko društvo“ s svojim kandidatom. Agitacija za volitev je bila ne- navadno živahna na obeh straneh; le s tem razločkom, da je konservativna stanka postopala dostojno in se posluževala le poštenih sredstev, liberalna stranka pa se je odlikovala s surovostjo in podlostjo pri agitaciji.

Svojo politično breznačajnost je pokazalo „Slovensko društvo“ ob tej priliki v polni meri. Centralni volilni odbor je z ozirom na negotova poročila iz raznih krajev, ker so namreč obe stranki poročali za-se gotovo večino, prepustil volilecem prosto roko; omenil pa je v dotični objavi, da oba gospoda kandidujeta na podlagi shoda slovenskih poslancev z dne 2. oktobra. To je objavil tudi „Narod“, toda v istem listu pravi, da celo konservativci, ki so imeli večino v centralnem volilnem odboru, ne marajo za pl. Globočnika; dalje mu podtika „Narod“, da ni podpisal nobenega slovenskega programa. In to si upa trditi v isti številki, kjer donša izjavo centralnega volilnega odbora, da kandiduje tudi pl. Globočnik na podlagi obče slovenskega programa. — Takih milovanja vrednih sredstev se je posluževalo „Slovensko društvo“, ni čuda, da so mu poštenjaki po gorenjsko-notranjskih mestih in trgih pokazali hrbet, kakor je zaslužilo po vsej pravici.

„Slovensko društvo“, kakor znano se je osnovalo proti „Katoliško-političnemu društvu“ ter v svoja pravila ni vsprejelo našega slovenskega programa: Vse za vero, dom, cesarja! Vere, krščanstva ne ome- njajo pravila niti z jedno besedico; to je pač očitno znamenje, da društvo deluje na podlagi načela:

Vera nima ničesar opraviti v politiki. — Tudi v tem oziru je „Slovensko društvo“ sedaj pokazalo svojo breznačajnost; kajti dr. Majaron, kandidat imenovanega društva zatrjeval je na volilnih shodih, da bo zvesto deloval po starem slovenskem geslu, katero je ravno zatajilo „Slovensko društvo“, s tem geslom so tudi volilni plakati za dr. Majarona bili odičeni. To je pač skrajna politična neznačajnost in drznost, ki se sama obsoja.

„Slovensko društvo“ je vsprejelo na prvem shodu resolucijo, v kateri pravi, da je popolno zadovoljno s sedanji šolskimi zakoni; dr. Majaron pa, kandidat istega društva, je obečal, da hoče govoriti, delovati in glasovati za versko šolo. Pač škandalozno je, tako drzno ljudi voditi za nos. To je skrajna breznačajnost, ki ne vzdrži sodbe pred razumniki. Kakor žid ponuja preležano in malovredno blago tem zgovornejši, čem slabše je, podobno se je videlo tudi pri Majaronovi kandidaturi. Povzdigovali so ga v deveta nebesa, pisali lažnjive životopise, vodili ga na vse strani na volilne shode in tam obetali volilecem vse, kar so hoteli, samo ako bodo volili dr. Majarona. „Narodovi“ prvaki Hribar, dr. Tavčar, Gogala, vodili so, kakor drugi ženina Majarona okrog. In prav je, da so hodili; izid volitev jim je pač odprl oči, kako zaslombo da imajo v mestih, o katerih so menili, da so nerazrušljive liberalne armade. Ali so pač mogli Ločani in Kranjci večjo nezaupnico skazati svojemu deželnemu poslancu dr. Tavčarju, kakor da so s tako ogromno večino njegovega kandidata postavili pod kap, da se mu nekoliko vsaj ohladi njegova domišljavost?

Vzlasti značilno je bilo, s kolikim ognjem je podpiral kandidato dr. Ferjančič. Ob tej priliki je popolno odkril svoje srce in ta podoba ni bila lepa, ni bila častna za dr. Ferjančiča.

Znano je, da se je tudi govorilo in pisalo o kandidaturi pl. Globočnika v notranjskih kmetskih občinah in dr. Ferjančiču je bilo gotovo najbolje znano, da bi bil vjel proti Globočniku le malo glasov. Globočnik pa se je uprav z ozirom na dr. Fer-

jančiča branil kandidature v notranjskih kmetskih občinah. Človek bi torej mislil, da bo zato dr. Ferjančič tudi pokazal vsaj nekoliko takta, kakoršen je navaden med značajnimi možmi. Toda ravno dr. Ferjančič je vzlasti vplivno podpiral kandidato dr. Majarona proti Globočniku ter s tem popolno odkril svoj — značaj. Podoba ta pa ni prikupna. In zato dobivamo iz Notranjske jako razne in nepovoljne glasove vzlasti od volilcev dr. Ferjančičevih, katere je postopanje Ferjančičevo prepričalo, da jih je varal s svojimi obeti in zagotovili in eden najveljavnejših njegovih volilcev-duhovnov nam je dopisal pismo, v katerem slovesno preklicuje svoj glas za dr. Ferjančiča, obžaluje izid volitve ter dostavlja, da je dobil od dr. Ferjančiča v zadnjem času več pisem, katera so pa bila, soditi po najnovejših dogodkih — sama prevara.

„Narod“ seveda težko prenaša poraz „Slovenskega društva“ pri tej volitvi in išče v svojo tolažbo vzrokov tam, kjer jih ni. Po vsej sili hoče dokazati, da se je duhovščina zvezala z nemškutarji ter vrgla Majarona. To očitje se pač samo obsoja. Duhovni slovenski nikoli niso imeli navade, družiti se s sovražniki svojega naroda in kadar bi bila slovenska narodnost res v nevarnosti, pokazali bodo svoje rodoljubno lice, kakor so ga uprav pokazali ob tej volitvi, s katero so hoteli slovenski liberalci kompromitirati naš narod pred svetom. Liberalna slovenska gospoda, ako pride na krmilo nemško-liberalna vlada, tedaj boste videli, kdo se družijo z nemškutarji, da, tedaj boste šteli med vrstami svoje stranke in ondi boste našli 99 odstotkov več nezvestih slovenskemu narodu, kakor pa pri duhovnikih. Do tega, kakor se je bati, ni daleč, torej, liberalci, le hitro in silno s kijem in cepcem po eminentno narodnem slovenskem duhovništvu.

„Narod“ očita tudi konservativcem, da so se poleg nemškutarjev združili tudi z vlado. V tem oziru bi pač svetovali „Narodovim“ gospodom, da bi bili nekoliko bolj previdni, kajti znano jim bo morda prav natanko, da dr. Majaron ni samo pri

LISTEK.

Nekaj podatkov, kako se godi katoliškim duhovnikom poljskim pod rusko vlado.

I.

Prejeli smo pred nekimi dnevi od prijatelja knjigo, katera ima naslov: „Das polnisch-russische Staatskirchen-Recht auf Grund der neuesten Bestimmungen u. praktischer Erfahrungen. Erstes Heft: Abtheilung für Pässe.“ V uvodu nam pisatelj pripoveduje, da je po ruskih zakonih človek brez potnega lista čisto nemogoča stvar. Vsak mora imeti legitimacijo vedno pri sebi. Policist sme celo v zasebno hišo, kjer se vsi prebivalci poznajo dobro, in zahtevati „legitimacijsko knjižico“ od vsakega, sicer pa zapreti, ako je ne bi imel. Gorje mu, kogar dobé izven domačega kraja brez potnega lista. V pojasnilo bodi nastopna dogodba, katero pripoveduje list „Tydzień“. Načelnik neke občine v čenstohovskem okraju pride nekoč v sosedno vás in zahteva iz neznanega povoda, morda vsled razžaljenja ali pa slabe volje, od hlapca nekega vaškega krčmarja potni list. Ko mu mladenič pové, da nima legitimacije, ukaže načelnik „nevarno osebo“ prijeti. Zvežejo ga res in odpeljejo v občinski urad vkljub

vsem prošnjam krčmarjev in še nekega drugega sosedu, ki sta hotela biti poroka za hlapca z vsem svojim imetjem. Mladenič priden in zelo delaven pa tudi pošten človek, je prosil načelnika, naj ga vsaj tako sramotnih vezí oprostí. Vse zastoj! Ko ga pripeljejo v urad, obesi se revež zbok sramote, katere si ni upal prenesti. Nihče se ni javno uprl taki silovitosti; ljudje so se bali strogega g. načelnika. Četudi je v tem slučaju načelnik ravnal strogo, vendar ni delal proti zakonu; zakoni mu to ukazujejo.

Zanimiv je tudi ta slučaj: Bilo je 1882. l. v gostinskem okraju (gubernija Varšava), ko se je klatila po okolici tatinska druhal in vznemirjala ljudi ter zasedla vsa pota. Eden je tožil, da mu je ukraden prašič, katerega je peljal na somenj; drugi, da je prišel ob kravo med potjo; neki občan iz M. je celo naznanil, da mu je ukradenih več konj itd. Tako je šlo nekaj časa; zdaj sklene župan iz M. stvar končati in potepuhe sam na svojo roko iskati; kajti na deželske policiste se ni mogel zanesti, ker jim je bilo vse počenjanje druhal deveta briga. Po mnogih neprijetnostih in nevspehih se mu slednjič vendar-le posreči, dobiti enega onih rokavljencev v roke, in sicer v neki krčmi ob cesti. Gosp. župan je obljubil jetniku prostost, če mu razodene druge sokrvice. S

tem je bil ropar zadovoljen; povedal mu je vsa imena, kdo in komu je ukradel, in kje se ukradeno blago hrani itd. Ovadba je bila resnična, župan je res dobil nekaj ptičkov v označeni gostilni ter jih izročil okrajnemu sodišču v Gostinu. Toda ubogi župan je delal račun brez krčmarja. Sodnik je namreč naznanil, da župan ni imel čisto nobene pravice hudo delnike prijeti, ker mu ukaz ni prišel od sodišča, zato se bo moral zagovarjati pred potnim sodiščem. Župana je tedaj čakala sedaj mnogo hujša kazen kakor pa roparje, kajti samovoljno koga prijeti in zapreti se šteje h kategoriji: „Trpinčenje in mučenje“, za kar je hujša kazen, nego za umor. Mož se je seveda silno prestrašil; toda kmalu mu pride srečna misel ter pravi: „Moral sem prijeti te ljudi, ker so brez potnega lista.“ To ga je rešilo iz zadrege; kajti človek brez potnega lista nima prav tako nič pravice, kakor duhovnik ali pa politični zločinec. Vendar pa ti, dragi čitatelj, ne smeš prečno naslikati vseh teh razmer s potnim listom. Ločiti moramo med teorijo in prakso. Stražnik ali drug zastopnik varstvene oblasti ima sicer pravico, vsakega vprašati za legitimacijo, in če je nima, najostreje kaznovati. Toda treba je znati lepo ravnati s temi ljudmi: nikdar ne smeš takega gosp. razžaliti, in potem ne bo rabil pravice svoje. Da, če si pri-

centralnem volilnem odboru in pri volilcih napovedal svojo kandidaturo, ampak tudi na nekem drugem mestu in da ima zato „Narodova“ stranka najmanj vzroka očitati konservativcem, da so se združili z vlado ob tej volitvi.

Nekaj pa je jasno spricala ta volitev, in to je, da kolovodji „Narodovi“, ki v kmetijskih občinah itak nimajo nobene zaslombe, tudi v gorenjsko-notranjskih mestih nimajo vplivne in odločevalne besede. To boli „Narodovo“ gospodo in zato bije in divja na vse strani ter vidi klerikalna, nemškutarske in vladne strahove ondi, kjer nobenih ni. — Za „Slovensko društvo“ pa je bil ta dan „dies nefastus“, kakoršnih mu v korist konservativnega slovenskega naroda iz dna srea še prav mnogo želimo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

Notranje dežele.

Državnozbornske volitve. Danes je hud volilni boj na Dunaji, kjer so ožje volitve mej štirimi protisemiti in štirimi liberalci, oziroma demokrati. Odločili bodo nemškonarodni protisemiti s svojimi glasovi. Na obeh straneh napenjajo vse sile, da bi volilce dobili na svojo stran. Nemški liberalci se tolažijo s tem, da se stvari zanje obračajo na bolje, ker vsaj pri prvi volitvi nista zmagala Lueger in princ Liechtenstein. Vsekako pa volitve na Dunaji zanje niso bile ugodne, kajti mej drugimi protisemiti je voljen tudi mehanik Schneider, ki je židom posebno trn v peti. Omeniti še moramo, da so pri prvi volitvi protisemiti, kateri pridejo v ožjo volitev, dobili po več glasov, kakor nasprotniki. — Solnograško veleposestvo izvolilo je za svojega poslanca Lienbacherjevega pristaša Jurija Schieberja. — V Kolomei v Galiciji, kjer je zmagal rabiniec Bloch proti grofu Starzenskemu, bili so pri volitvah veliki neredi. Jednega volilca so zaklali in več oken pobili. Trgovci morali so zapreti prodajalnice.

Vnanje države.

Kralj Milan pripeljal se je v Belgrad k obletnici proglašenja Srbije za kraljestvo. Porabiti je hotel priložnost, da se vdeleži kot najstarejši general na čelu častnikov vsprejema v kraljevem konaku in kralju čestita kot prvi podložnik. Na kolidvoru vsprejeli so kralja Milana kralj Aleksander, regenti, ministri z ministerskim predsednikom na čelu.

Milan in Garašanin. Kralj Milan pisal je Garašaninu pismo, v katerem mu mnogo ne baš lepih stvari očita. Mej drugim se omenja v pismu, da je pod Garašaninovo vlado Helena Marković v stolni cerkvi streljala na kralja Milana in da sta pozneje v ječi bili Marković in njena sokrivka umorjeni. Kralj pozivlje Garašanina, da to stvar bolj pojasni. — Iz tega pisma dá se nekako posneti, da je omenjeni ženski dal Garašanin umoriti, ker se je bal, da pride na dan njegova sokrivda.

Novo rumunsko ministerstvo je prej dobilo nezaupnico, nego se je pričakovalo. Ko je zbornici se predstavilo in razvilo svoj program, v katerem mej drugim tudi zagotavlja, da hoče nadaljevati dosedanje vnanjo politiko, vnela se je v zbornici huda debata in konečno se je izrekla novi vladi nezaupnica s 77 proti 69 glasom. Sedem poslancev ni glasovalo. Sedaj družega ne kaže, da se razpusti zbornica. Pri novih volitvah vlada pač

utegne dobiti večino, če tudi ne posebno velike, ker bodo proti konservativni vladi z vsemi silami delali junisti in liberalci.

Alzacija in Lotaringija. Zaradi neljubih dogodkov v Parizu, ko je bila ondu cesarica Friderik, so se naredbe zastran potnih listov v Alzaciji in Lotaringiji zopet poostrele. To pa škoduje v prvi vrsti najbolj omenjenima deželama. Deželni odbor je torej sklenil adresso na cesarja, v kateri prosi, da bi se poostrenje preklicalo. V adresi se zagotavlja, da bode prebivalstvo omenjenih dežel vedno se držalo postav in odločno zavračalo vsako agitacijo tujih, nepoklicanih življev. To adresso izročé cesarju predsednik deželnemu odboru in dva odbornika. Nemški listi tej adresi pripisujejo veliko važnost, kajti iz nje sklepajo, da se Alzacijanci ne bodo dali več begati z nobeno tujo agitacijo ter se hočevo zadovoljiti z nemško vlado. Nam se pač dozdeva taka sodba pretirana, kajti nikakor nismo preverjeni, da bi deželni odbor izražal pravo mnenje prebivalstva.

Bismarck. Zaupniki narodno-liberalne stranke hočejo nekda kandidovati kneza Bismarcka v 19. državnozbornskem volilnem okraju. Bivši kancelar pa najbrž tega mandata ne bode sprejel, kajti on ni pravi mož za parlament. Naravnost proti vladi bi ne mogel delati, Caprivija podpirati bi pa tudi ne maral. On rajši bolj na skrivnem ruje proti vladi. Ker on ni baš posebno uljuden, bi jako težko zbral močno stranko okrog sebe. Mameluki so že tako na vladni strani, drugi poslanci bi pa najbrž ne marali brezpogojno klanjati se Bismarckovi volji. Jedenkrat so že ponujali Bismarcku mandat, pa ga ni sprejel; tudi sedaj ga bode najbrž odklonil. Ko bi bil rad v parlamentu, prišel bi gotovo k sejам pruske gospodske zbornice, katere član je, in v njej povedal mnenje svoje.

Izvirni dopisi.

Iz mengiške okolice, 2. marca. Komaj so se Mengšanje ubranili železnice, katera bi morala po človeški pameti biti izpeljana iz Ljubljane skozi Trčič mimo Mengša v Kamnik, ne pa po velikem 1½ kilometra dolgem ovinku skozi Domžale-Jarše. Postaja v Jaršah je pač ironično imenovana Mengiš-Jarše, da bi se kdo pri temu klicu spominjal Mengša.

In že se Mengšanom druga dobrota po sl. županstvu vsiljuje. Kolika dobrota je dobra voda za vsak kraj, to spozna vsakdo, in previdni srenjski zastopi si veliko prizadevajo, da bi svoje kraje z dobro vodo preskrbeli, kakor Kamnik, Ljubljana in drugod, — celó posamezni se ne ustrašijo velikih stroškov.

Skozi Mengiš teče potok Pšata, kateri je ob suši tako majhen, da morajo mlinarji vodo dolgo nabirati, da na dan kakega pol mernika žita zmelejo.

Ob času suše pa tudi po Mengšu vsi vodnjaki posahnejo, in tedaj so primorani vsi vodo rabiti za ljudi, živino in pranje iz Pšate, katera ima neprijeten duh.

In kaj se zgodi?

Mlad gospodar pivarne, — saj mengiško pivo je daleč okrog na dobrem glasu, — ima veliko nadlego z nesnago, katera izvira od pranja vsakovrstne posode, kotlov in raznih nerabljivih odpadkov, in se steka v velik in dolg sod, katerega izpraznjenje pogosto veliko dela provzročuje.

Da bi se te nadležnosti znebil, zatekel se je mladi gospodar k slav. občinskemu predstojništvu s

prošnjo, da bi smel graditi kanal, po katerem bi se stekala sredi Mengša ta nesnaga z drugo vodo pri skladišču za gasilno orodje v Pšato.

In to prošnjo so mengiški občinski očetje uslišali. In ob suši bodo zdaj morali to vodo rabiti ljudje deloma iz Vel. in Mal. Mengša, s Pristave, Loke itd.

Ker so previdni začeli to zastopnikom tržne srenje očitati, začeli so teh trije kar vodnjake kopati, — in vendar bodo tudi ti morali ob suši z drugimi vred okuženo Pšato rabiti, ali pa pol ure oddaljen studenec dovažati, ali celó nositi, kakor leta 1834.

Iz pivarne bodo pa ob suši nekoliko višje vodo v sode natakali noč in dan in domov vozili, kakor tudi nekateri drugi.

Ali ni to krivica? Ali pač smejo srenjski možje vodo in zrak kužiti in bolezní tako pospeševati?

Kaj porekó k temu višje oblasti?

Resnicoljub.

S Pohorja, 2. marca. (Še enkrat o tožbah našega kmeta.) Ko sem zadnjič nekoliko opisoval tožbe našega kmeta, mislil sem vreči pero v kot in — čakati, kaj prinese kmetu letošnje leto, o priliki potem pa zopet odgrniti kakšno neprilichnost in krivico, s katerimi žalibog vedno oblagajo našega trpina. Ali ni mi treba čakati na drugo leto; kar zadnje dneve vsulo se je v podobi vaškega „oklica“ zopet dvoje nadlog na ramena kmetu, katera naj mi bo dovoljeno danes nekoliko opisati.

Pred par tedni došel je od sl. c. kr. okr. glavarstva ukaz, naj kmetje, kadar drevesa posekajo, vsakemu plohu olupijo ali obsekajo skorjo, da bi kje lubadar ne ugnjezdil se po hostah in je pokončal. Kmetje to zaslišavši so nekateri se jezili, drugi smejali, vsi pa zatrdili, da je to nemogoče; Delo to bi stalo več, nego je po nekod les vreden, delavci so pa dan na dan dražji. Vrh tega je te tudi nepotrebno, ker stari ljudje ne pomnijo, da bi bil tú kje pokončan kak kos gozda po lubadarjih, najmanj še po zimi! Pač pa imamo lubadarja, ki pokončuje gozde dan na dan, da so že večinoma jako redki in svetli, — to je namreč sekira, s katero mora iskati si kmet v gozdu dohodkov za vedno rastoče stroške in — davke! To je lubadar, kateri počasi pa gotovo ukončuje gozde, s tem pa blagostanje kmetškega stanu, pa tudi vseh prebivalcev, če pomislimo na važnost gozdov gledé na obnebje in vreme. Pomagajte raje kmetu iz nadlog.

Druga nadloga nam je že zadnjič opisana deželna zavarovalnica za delavce, katera hoče razširiti svoj delokrog tako, da ji res pride v pest še najmanjši kmet, kot — plačevalec doneskov. Novejši njen ukaz zahteva, naj kmetje naznanijo vse svoje gospodarske stroje, kakor mlatilnice, slamoreznice itd., da bo potem še te delavce zavarovala. Ali gospoda, tukaj se srečamo! Ker je ta postava na videz človekoljubna, moremo še kaj več povedati. Veliko bolj nevarno nego to, je marsikatero drugo delo naše, postavim, drevje posekavati ob vetru, ali spravljati je po strmih klancih in grabnih, tam dostikrat preti ubogim delavcem od vseh strani nesreča! Te delavce

(Dalje v prilogi.)

dobiš njegovo naklonjenost, kar ni prav težko, smeš početi kar hočeš, celó krasti in ulomiti v hišo brez kazni. Dalje je važno to, da ni prav težko dobiti tak potni list, ker to skrb lahko izročiš komu drugemu.

Iz vsega tega je pač razvidno, kako silno važen da je na Ruskem potni list. Glasi se pa tako-le: „Lastniku tega potnega lista I. se s tem daje dovoljenje, da potuje v I., da . . . (namen!). Grajska in vojaška oblastva naj blagovoljno dovolijo imenovanemu I., da potuje brez zadržkov in slučajno naj mu ne odrekó pomoči. List je veljaven do . . . Datum, podpis, pečat. Po črkah sodeč bi človek mislil, da se z listom daje res dovoljenje za potovanje; toda v istini nikdo tako ne misli. Ljudje so splošno prepričani, da sme vsak potovati, kamor hoče; potni list je potreben le za tak slučaj, če bi ga kdo zahteval, da se potnik lahko spriča, da je ruski državljan, in da se ne pripeti kaj sličnega, kakor onemu hlapcu v čenstohovskem okraju. Mesto potnega lista zadostuje navadno tudi tako zvana „legitimacijska knjižica“. Vsak prebivalec, od 14. leta pričenši, jo mora imeti. Dobi jo pri policijskem uradu onega kraja, kjer stalno prebiva. S to knjižico lahko potuje po občini in okraju, da, celó po celej guberniji.

Do najnovejšega upora poljskega l. 1863. so veljali občni zakoni o popotnih listih tudi za duhovnike, katerim je bilo dovoljeno, z odpustnim listom, podpisanim od dotičnega duhovskega konzistorija, potovati po celej Poljski; da, zadostovalo je celó, če je duhovnik pokazal le spričevalo, od dekana narejeno. K misijonom so se zbrali duhovniki iz raznih krajev, ne da bi se bilo treba kaj ozirati na kraj, v katerem se je vršil misijon. Policisti v mestih so imeli nalogo, skrbeti za red med židovskimi prebivalci, ne pa brigati se za popotne liste katoliških duhovnikov. Takó je bilo za Nikolaja I. in prvih deset let vlade Aleksandra II. V primeri s sedanjimi razmerami se čuje to kot pravljica iz „Tisoč in ene noči“. A kakor rečeno, z vstajo l. 1863. se je spremenilo vse. Ruska vlada je postavila po Poljski polno vojaških glavarjev (Kriegs-Chef), kateri so edini imeli pravico, dajati pismena dovoljenja za popotovanje in sicer vsem prebivalcem kraljestva brez razločka. Duhovniki so bili torej prav pod istimi ukazi, kakor vsi drugi ljudje. V Varšavi je bilo do l. 1864. za duhovnike neko izjemno določilo; a l. 1864. ukaže knez Čerkaskij, vodja oddelka za prosveto, da ne sme brez njegovega posebnega dovoljenja noben duhovnik Varšave niti zapustiti, niti v

mesto priti. Še predno je bil ukaz znan stražnikom, pride neki duhovnik iz Lublina v Varšavo. Stražniki so mu vrata mestna odprli. Toda ko je čez par dni hotel odpotovati, niso ga pustili, marveč je moral cel teden čakati v Varšavi, dokler mu knez ni dal dovoljenja za odhod. Vendar to stanje ni trajalo dolgo.

Ob času, ko je bilo obleganje najstrožje, veljale so za duhovstvo iste določbe, kakor za druge ljudi. Takrat je bilo dovoljeno takim, katerih dobro ime še ni bilo „omadeževano“, iti po popotni list v mesto k vojaškemu „šefu“, ne da bi se jim bilo treba v domačem kraju kaj oglasiti za to pot, da so le imeli pri sebi popotno knjižico. Takrat je bilo med drugim tudi določeno, da nihče ne sme ostati v kakem kraju dlje kakor 48 ur, ne da bi dal popotni list podpisati „šefu“. Zanimivo je, kako je višji policijski nadzornik razdelil tiste ljudi, ki bi se zoper te ukaze pregrešili. Del jih je v tri oddelke:

I. Delavci.

II. Malomeščani, branjevci (židje), duhovniki itd.

III. Veliki posestniki in v obče taki, ki imajo čez 2000 rubljev dohodkov na leto. Vsakemu od delku je bila odmerjena gotova globa.

(Dalje sledi.)

zavarujte in ugodili boste nam kmetom večidel, kajti mi sami zraven drugih tukaj v vednem trudu za kruh in boju za obstanek zagotavljamo svoje zdravje in življenje! Iz skušnje vem, da naši kmetje navadno grejo z delavci prvi na delo — tudi pri strojih, — oni imajo sami skrb, da se vse gladko in varno vrši, ne, prosim, zavarujte! Al zavarovati ne prosim tolikanj pred možno nesrečo z delom, — teh nevarnosti smo že od mladih nog vajeni, — pač pa prosimo nas varovati pred vedno rastočimi davki, ker mnogi kakor ta, pod krinko človekoljubja tlačijo kmetški stan!

Kakor sem zadnjič pisal, primerna je morda ta postava za obrtnike, delavce pri velikanskih strojih na vodo in par, ladjedelnicah, tovarnah itd., ali da so kmetje njim v vrsto postavljeni, to je krivica! Oni so deležni pač plačila, nikakor pa ne — vsaj v razmerji z drugimi — dobička! Sic r pa za nezgode delavcev na kmetih popolnoma zadostuje §§ 14, 15 deloma tudi 18 postava poselskega reda iz l. 1885, in je toraj nova postava jim le prav nadležno breme. Upam, da novo izvoljeni naši gg. poslanci tega nasilstva ne pusté iz oči, — in da v bodoče po vseh svojih močeh branijo kmete takih „človekoljubnih“ naredeb!

Iz Rima, 4. marcija. (Obletnica kronanja sv. očeta.) Solnčna Italija! . . . prazne besede to niso. Že dokaj doi sém čutimo v Rimu vso sladkost njihovega dejanskega pomena. Pomladno solnce razliva že radodarno svojo oživljajočo gorkoto in vzbuja povsod novo, blagodejno življenje.

A naj je blesteče solnce na nebu še toliko divno in bujno, toliko sladkih in nepopisno gauljivih občutkov v srcu vendar ne rodi, kakor ono solnce, katero je naš Izveličar postavil v središče krščanskega sveta, v starodavni Rim, da odtod razsvetljuje, ogreva, oživlja vesoljno sv. cerkev. To je prestol sv. očeta, na katerem sedaj slavno vlada Leon XIII. Včeraj je bila obletnica, ko je bil slovesno kronan na prvem zemeljskem prestolu. Praznovalo se je izvanredno veličastno. Kajti čim huje in srditeje pluskajo ob skalo sv. Petra sovražni valovi, tem očitneje hočejo vsi verni otroci sv. očeta pokazati svojo bezmejno ljubezen do Njega. Kdor je le količkaj mogel, prizadeval si je z vso silo, da je za včeraj dobil vstopnico v vatikansko palačo. Že za rana bila je cesta od angeljskega mosta do trga sv. Petra natlačena polna, da je promet večkrat čisto obtičal. Dolga vrsta krasnih kočij bilo je znamenje, da se posebno imenitnejši stanovi iz Rima slavnosti vdeležujejo. Vatikan sam lesketal je v prazničnem blišču. Od junaške švicarske straže, ki s svojo čerobno opravo vsem imponuje — pa gori do najvišjih dvornih dostojanstvenikov v Vatikanu je vse tekmovalo, pomenljivi dan sv. očeta slovesno povzdigniti. Velekrasne sobane okrog Sikstinske kapele bile so prenapolnjene mnogovrstnega, pač po vseh narodnostih in gotovo iz vseh delov sveta, zastopane ljudstva. Vse je z nestrpljivo radovednostjo in hrepenenjem pričakovalo sv. očeta. Ob 1/2 11. prikaže se zlati križ i dolga vrsta škofov in kardinalov pomika se v procesiji, ki po svoji lepoti in nekaki veličastni, tajni svetosti gledalec čudno omami, v Sikstinsko kapelo. Za njimi pa . . . neprimerljiv pogled! — nesejo sv. očeta na visokem prestolu. Iz nebrojnih grl zagromi od vseh strani tisočeri „Eviva!“ in razlega se mogočno po sobanah. Sv. očetu je bilo poznati, da jih to znamenje vroče ljubezni globoko gane. Dvignejo roko in blagoslovljajo, a „Eviva“ doni vedno močnejše od vseh strani. Ko so že blizu Sikstinske kapele, zaori jim zopet od zadej „Eviva!“ To jih toliko prevzame, da se na prestolu nekoliko obrnejo in nazaj ozrejo ter desnico visoko k blagoslovu dvignejo. To je bil najlepši prizor. Nepopisen! Neštete množice umolknejo, solze se zablesté v vsakem očesu — in komaj mine trenotek — čuje se tisti skrivnosten jok, lahkotno ihtenje, ki je najboljši svodok srčnih občutkov . . .

V Sikstinski kapeli je bila potem sv. maša, katero je daroval kard. Melchers, prvi, katerega so Leon XIII. kardinalom imenovali. Po sv. maši so, kakor je to ta dan običajno, vsi kardinali poljubili sv. očetu roko in s tem pač pokazali popolno udanost in najgorkejšo ljubezen, katero čutijo sami in celi katoliški svet do poglavarja sv. cerkve.

Iz Prage, dné 3. marca. (Po državno-zborskih volitvah v kmetških okrajih na Češkem. — Fr. Skopalik t.) Izmed staročeških kandidatov ni bil ni jeden izvoljen, to je

izid volitev dné 2. marca. Prišel sem dopis pod vtisom včerašnjega dné in priznati moram, da je ta vtis nepopisen. Vsakdo se je nadejal za Staročehe nepovoljnega uspeha, da bi pa mogel biti tak „Nar. Listy“ trdé celó, da 80 odstotkov vseh volilcev — tega se ni nihče nadejal. To ni več poraz, to je politično — klanje! Faktum je in ostane, da je ves kmetški ljud češki na mah prestopil v mladočeški tabor.

Prazni so vsi izgovori staročeških listov o brezmejni, strastni in ljuti agitaciji. To še ne pojasnjuje izida včerašnjih volitev. Istina je, da „mladočeški jezik“ dokaže mnogo, in da umeje, če treba, kakor tu pravi prislovica: „Iz jalove krave privpiti teleta“, toda taci čudes, kakršna so se dogajala včeraj na Češkem, da so bili voljeni z ogromno večino mladočeški poslanci, ne zmorejo i Mladočehi samo s svojo lastno močjo. Vzrok tiči globlje, in sicer sta celó dva, koja sta provzročila poraz Staročehev, oziroma vlade, prvi se imenuje: agrarno socijalni, drugi pa politični ali spravní (punktacijski), — a zadnji je povsem postranski.

Neznosna bremena težé češki kmetški in obrtniški ljud. Kmetje skoro beže s posestev ali pa gledajo, da se jih znebó. Kedor ne pozna češkega kmetstva, ta ni pojma nema o gospodarski bēdi in nadlogi češkega kmeta. Kako velika je ta bēda, dokazuje najbolj navdušenost, s kojo je vsprejelo češko kmetstvo agrarni mladočeški program.

Ta agrarni program so bile tiste limanice, na koje se je vsedla večina čeških kmetov. In skoro v enakem bēdnem položaji nahaja se mali obrtnik. Staročeška glasila naj še tako prigovarjajo ljudstvu, da je vse to, kar obetajo Mladočehi, povsem „švindl“, ljud jim vendar verjame in jim bode i nadalje verjel, dokler se bodo pečali z agrarnim in obrtno-socijalnim programom, in da bodo tako postopali, poučuje njih agitacijska taktika. Na Češkem je danes mogoča samo ista stranka, ki se bode na vse kriplje potezala za ta program. Tu ne pomagajo nobene prošnje, ni pretenja, v obče ni jedno izmed dosežanjih sredstev.

Ko je vlani mestu agrarno-socijalnega programa vlada prišla s punktacijami, tu se je češki ljud čutil bolešno prevaranega, kajti hotel je reči: „Mi trkamo na vladine duri, kakor slove v sv. evangelji: Prijatelj, daj mi kruha, mi pri naših obrtih ginemo!“ In vlada mu je podala — punktacije! Tu tiči vzrok nepopisnega poraza Staročehev, prav za pravo vlade. Velikansko bēdo češkega kmeta, a tudi obrtnika najjasneje opisuje izid ljudskega štetja.

Nedavno so nemški listi z velikim veseljem podarjali, da je v zadnjem desetletji kmetško prebivalstvo v nemških okrajih se pomnožilo za 8 1/2 odstotkov, češko samo za 5 odstotkov. Na Češkem pa vsak vrabec na strehi vé, da je narobe resnica. Zakaj torej narašča prebivalstvo med Nemci, in zlasti po severnem Češkem?

Odgovor je kaj lahek: ker se ljudstvo iz južne Češke v celih tolpah seli na sever in v — Ameriko. Radi tega se tudi Nemci potezajo tako strastno za svoje zatvorjeno ozemlje. Od Teplie, Duhcova, Liberec itd. se drug ne izseljuje na Taborsko ali Piseško, nego kak žid. Nemci se trudijo na vse kriplje, da vsako češko dušo, ki pade med Nemce, zató v svojem ozemlju. Torej se za dunajske punktacije ne more nobeden ogrevati.

Češki ljud za včerašnje postopanje ne more nobeden nazivljati, da je zapeljan, temveč: nepopisno obupan! Afflicto non detur afflictatio! — Obupanega ne stori še bolj obupanega! — slóve latinski rek. Kedor bi hotel češko ljudstvo pokoriti s škorpijoni, — pritira ga na polje — socijalno-radikalno, — in to si bode vlada dobro premislila. Nepopisno škodo je pa pri volitvah trpel i vinograd Gospodov!

Za parlamentarno mizo na Dunaji ostalo bode mesto, kjer so posedovali Staročehi, prazno. Vsi bodo pa pogrešali poštenega, nesebičnega staročeškega voditelja, g. dr. Riegra, ki je danes odpotoval s soprogo svojo na Laško. Kedo je zakrivil njegov padec? Duh njegov se bode često prikazoval grofu Taaffeju. Tacega plačila vzorni rodoljub za svoje zvesto službovanje gotovo ni zaslužil.

Ko bi se ponovil pri mestnih volitvah včerašnji prizor, za mnogo let bodo požgani mostovi med narodom in dosedanjimi zavezniki. Dovršenje mladočeške zmage bi pomenjalo osamljenje doma in na Dunaji. Narodna ideja na Češkem, koja je negoval

šestmilijonski narod od početka svojega preporoda s tako navdušenostjo, potaplja se v nerodoljubnih zmešnjavah!

Med to volilno razburjenost se pa javlja tožna vest s sesterske Morave, da je v Holešovem naglo prominol bivši državni poslanec g. Fr. Skopalik, zadet od kapi v volilni dvorani. Padel je torej na bojišči jeden najbolj zaslužnih mož na Moravskem in najstariši (79 let) parlamentarni bojevnik. Kakor je moravske Čehe pretresla ta vest, tako je i v Pragi napolnila vsacega rodoljuba z žalostjo. Skopalik ni bil samo vzor pravega rodoljuba, temveč in velezaslužni buditelj in narodni delavec na Moravskem. Idejal njegov bil je ohranjenje kmetške zemlje. Leta 1861 bil je voljen v moravski deželni zbor, l. 1879 pa v državni zbor. . . . Pokojnik se je odlikoval s plemenitim značajem, čislali in radi so ga imeli povsodi. Skopalik nikjer ni zabil svojega kmetškega stanú; na Dunaji v parlamentu in na dvornih plesih je nosil vedno hanaško svojo narodno nošo, v državnem zboru je pa govoril vedno — češki! Za svoje zasluge bil je odlikovan z zlatim križcem in viteškim križem papeževega reda sv. Silvestra. Naj mirno počiva!

Dnevne novice.

(V kranjskem veleposestvu) sta bila danes izvoljena s 63 glasovi baron Schwegel in baron Taufreier, konservativna kandidata grof Margheri in graščak F. Staré sta dobila po 22 glasov. — Pač prevelika nebrižnost konservativne, oziroma narodne stranke!

(Občinski svet ljubljanski) ima prihodnji torek, dné 10. t. m., sejo. Dnevni red priobčimo v prihodnji številki.

(Državni zbor) se snide, kakor se nam poroča z Dunaja, dne 7. ali 8. aprila.

(Na Kranjskem) umrje po desetletnem povprečnem računu 29-33 od 1000 prebivalcev. Leta 1889 pa jih je umrlo 31-53, torej za 2-20 „pro mille“ več, in to zaradi osepnic, katere so silno hudo razsajale v tem letu. Od 100 mrlícev je spadalo 11-40 na osepnice, 14-68 na tuberkulozo, katera bolezen zlasti v Ljubljani vsako leto mnogo ljudij končava. Leta 1889 je od 1000 ljubljanskih prebivalcev umrlo 8-70 za tuberkulozo, po ostali deželi le 4-3, v Ljubljani pa je od 100 mrlícev 22-4 za tuberkulozo umrlo.

(Vodnikov spomenik v Ljubljani) je še zmirom brez ograje. Nečastno je za ljubljansko mesto, čigar lastnina je spomenik, da mu tako dolgo ne preskrbi ograje ter dopušča, da se cele tolpe psov lové po stopnicah in jih onesnažijo. L-hko bi se pripetilo, da se poškoduje spodnji del spomenika. Ali ne bi hotel kateri mestnih odborikov vprašati v javni seji, zakaj magistrat tako dolgo odklada postavljanje ograje, katero je bajé obečal g. Toennies dati brezplačno?

(Okrajni cestni odbor logaški) je volil za predsednika g. L. Šebenikarja na Bakeku, za namestnika g. Jos. Smoleja, župana dolenje-logaškega; cestni odbor v Ložu pa g. Obereignerja, oskrbnika šneperške graščine, za načelnika, g. Jak. Turka, posestnika v Ravniku, za namestnika.

(Mestna občina ljubljanska) bode v ponedeljek dopoldne ob 9. uri na javni dražbi prodala vsa stara kostanjova drevesa v onem delu Lattermannovega drevoreda, ki od celovške ceste proti Tivolju služi kot vozna cesta, dalje vsa drevesa ob Fran-Josipovi cesti tik zidú c. kr. skladišča.

(Izpiti učiteljskega usposobljenja) za občne ljudske in meščanske šole pričeli se bodo na tukajšnjem c. kr. učiteljski pred izpraševalno komisijo dné 27 aprila in nastopne dni, in sicer za učiteljske kandidate in učiteljske kandidatkinje.

(Ljudsko štetje.) Koroška ima po najnovejšem štetju 356 729 prebivalcev. Leta 1880. jih je imela 348 730; letos tedaj 7999 več. Niso pa všteti vojaki. Celovec ima 1141 prebivalcev več, kakor l. 1880. V vseh okrajih se je število prebivalcev povečalo, le v okrajih Velikovec (za 16) in Šmohor (za 28) se je znižalo.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj se je morala zaradi detomora zagovarjati gspđ. Julija Jurman, ki pa je bila oproščena. Obravnava je bila tajna.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradci ima v ponedeljek dné 9. marca svoje zadnje zborovanje v zimskem tečaju t. l. z naslednjim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje g. cand. prof. Fr. Gestrina. 3. Slučajnosti. Lokal: hôtel „zum goldenen Ross“. Začetek ob 8. uri zvečer.

(G. Karol grof Hohenwart.) kateri se je pripeljal k državnoborskim volitvam velikega posestva, ogledal si je večeraj popoldne naš deželni muzej in bil presenečen o bogatosti raznih zbirk, posebno iz prazgodovinske dobe. Pri sliki Fr. grofa Hohenwarta, kateri je deželi bil podaril svojo lepo zbirko školjk in drugih stvari in ki je bil brat njegovega očeta, stal je dlje časa in priznal, da je jako dobro zadeta. Slikal jo je Langus.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je darovala sl. posojilnica v Slatini iz svoje letne dividende tudi naši družbi 15 gld. — Ko beležimo z istinito zahvalo ta domoljubni čin, usojamo si ná-se opozarjati še onih naših móž pri denarnih zavodih, ki so navajeni posedati za bogatejšimi mizami, kot pa si jo more pogrniti izgledno dobrotvorna posojilnica v Slatini.

Družba sv. Cirila in Metoda.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) doposlala je nje goriška ženska podružnica obično letno poročilo pišoč v uvodu takó-le: „Goriške Slovenke smo lahko ponosne na svojo podružnico in nje razvitek . . . Rastoče število družbenic kaže, da se za podružnico vneajo dan za dnem nova srca . . . Malenkostna svotica, katero izdá posamična letnica, pa je naložena na visoke obresti v prid mladine, katera bi se brez pomoči odtujila materinščini ter zapadla italijanstvu. Taki izneverjenci, kateri se že v mladosti navzamejo zaničevanja do slovenščine, in v čijih srecih je že zgodaj zatrt slednji blagi čut, taki so v poznih letih najhujši sovražniki Slovencev.“ Zatorej menijo trudoljubive Slovenke ob Soči, da je njih trud, ki so ga imele pridobivajoč svoji podružnici novih močij, obilo povrnen v sami tej zavesti, da so delale za sveto stvar, ter v nadeji, da se iz onih malih, po družbi sv. Cirila in Metoda podpiranih otročičev „razvijó čvrsti sinovi in hčere, zvesti majki Slavi ter mogočni Avstriji!“ — Kar se tiče požrtvovalnega delovanja napominane goriške podružnice sv. Cirila in Metoda, povzamemo iz poročila med drugim še to, da se je pri „Božičnici“ otroških vrtec v Pevmi in Podgori deloma od prebitka pri „Veliki Besedi“, prirejeni dné 9. novembra 1890. v korist omenjenim vrtec, deloma s pomočjo blagodušnih darovateljev razdelilo med otroke: 50 kosov obleke za dečke in deklice, 58 predpasnikov, 9 spodnjih kril, 10 kap in klobukov, 54 žepnih rutic, 11 volnenih rut, 27 dvojic zapestnic, 18 dvojic rokavic, 60 dvojic nogavic, 34 dvojic čevljev — vkupaj 331 kosov. Bistveni del poročila završujejo besede: „Skrbimo torej za otročiče v naših, z velikim trudom ustanovljenih zabaviščih, vrtcih in šolah, kjer se otroci v svojem jeziku na katoliški podlagi izobrazujejo ter tako ohranijo našem narodu. — Dal Bog, da bi ves trud posameznikov obrodil stoteri sad v prid milemu našem narodu! Bog pomози!“ — Kličeč takisto postavljamo mi vrle goriške Slovenke našem ostalemu ženskemu slovenskemu svetu v izgled in posnemo!

(Gg. duhovnikom v kamniškem okraju!) Iz gotovega vira smo zvedeli, da je pri zadnjih volitvah neki sobni slikar iz Doba, z imenom Franc Stare prav nedostojno in strastno ruval ter hujskal proti duhovščini. V obraz se hlina duhovnikom, za hrbtom pa jih izdaje „Slov. Narodu“. Tako je nehvaležnež v imenovanem listu imenoval g. župnika v Dobu nemškutarja, istotako je povračal dobroto g. duhovniku na Goričici. Torej pozor pred takim človekom!

(Gerbičev koncert) bode jutri v nedeljo dné 8. marcija t. l. v redutni dvorani. Koncet se vrši s prijaznim sodelovanjem gospic L. Daneševa in M. Moosove ter gospodov K. Hoffmeistera, R. Branketa, A. Dečmana, Al. Lileka, Jos. Paternostera in Josipa Pavškega. Vspored: 1. Jan. Gall: „Na vrtu slavček toži“; trospev s spremljevanjem glasovira, pojó g. M. Gerbičeva, gdč. Daneševa in gdč. Moosova. 2. H. pl. Kaan: „Pri preji“; transkripcija z Dvořakovega cikla skladb „Iz Sumave“ (rokopis), igra na glasovir g. K. Hoffmeister. 3. a) Iv. pl. Zajc: „Lastavicam, b) F. Gvrbič: „Milotinka“ čis. 2, samospeva, poje g. koncertant. 4. F. Gerbič: „Pred slovesom“; moški četerospev, pojó gg. Josip Pavšek, Raj. Branke, Al. Lilek in Al. Dečman. 5. Moniuszko: Arija iz opere „Halka“, s spremljevanjem glasovira poje gospa M. Gerbičeva. 6. Fr. Liszt: Fantazija na motive iz opere „Rienzi“ od R. Wagnerja, igra na

glasovir K. Hoffmeister. 7. B. Smetana: „Rozmysli si Mařenko“; šesterospev iz opere „Prodana nevesta“, s spremljevanjem glasovira pojó gospa M. Gerbičeva, gospici L. Daneševa in M. Moosova ter gg. Jos. Pavšek, Ant. Dečman in Jos. Paternoster. — Cercle-sedeži 1 gld. 50 kr., sedeži I. vrste 1 gld., sedeži II. vrste 60 kr., galerija 50 kr. Vstopnina 40 kr. Dijaški biljet 30 kr. — Sedeži se dobivajo pri čitalničnem kustosu (trafika) in na dan koncerta zvečer pri kasi. — Kasa se odpre ob sedmi uri, začetek ob polu osmi uri zvečer.

(Bralno društvo v Polju) pod Ljubljano bode v ponedeljek dne 9. t. m. zvečer v gostilni pri Kuharju imelo prvi redni občni zbor z naslednjim vsposedom: 1. Pozdrav predsednikov; 2. račun začasnega odbora; 3. volitev dveh pregledovalcev; 4. branje društvenih pravil; 5. volitev novega odbora; 6. določitev časnikov; 7. posamezni nasveti.

(Klub amaterjev-fotografv v Ljubljani) ima v ponedeljek dné 9. marcija, zvečer ob 8. uri svoj mesečni shod v novem klubovem lokalu: Pred škofijo št. 16 (hiša dr. K. Bleiweisa), I nadstropje, na levo, druga vrata. Odbor.

(Iz Istre.) Pri večerajšnji državnoborski volitvi v mestni skupini pazinski je bil izvoljen slovanski kandidat Alojzij Deskovič s 187 glasovi; italijanski kandidat dr. Rizzi je dobil 55 glasov.

(Prvi ustanovnik in bivši prvi vodja banke „Slavije“) v Pragi, nekoč „patrijarh češkega delavstva“, dr. Ladislav Chleborád, ki se je pečal z obširnimi stavbnimi špekulacijami, ustavil je svoje plačitve. Pasiva znašajo nad 100.000 gld. Med upniki so povsem sami češki obrtniki. Tako poročajo češki brnski listi.

Raznoterosti.

— Jednajt najvišjih stolpov v Evropi. Če se primerjajo velikosti jednajtih najvišjih stolpov v Evropi, sledé v nastopni vrsti: 1. Zvonik ulmske velike cerkve 161 metrov; 2. kolonjske škofiske cerkve 156; 3. katedrale v Rouenu 149; 4. Sv. Nikolaja v Hamburgu 144; 5. strassburške velike cerkve 143; 6. sv. Petra v Rmu 138 7; 7. sv. Štefana na Dunaji 137; 8. škofjske cerkve v Freiburgu 125; 9. katedrale v Antverpenu 123; 10. sv. Giralde v Seville 111, in 11. sv. Pavla v Londonu 110 metrov.

— Drag pes. Nedavno je kupil Anglež Green bernardinskega psa z imenom „Sir Bedivere“ za 65.000 mark. Pes je 89 centimetrov visok in 100 kilogramov težak. Funt pasjega mesa velja torej 325 mark.

— Princ Napoleon leži v neki gostilnici v Rimu nevarno bolan. Njegov svak, kralj Humbert, hotel je dati bolnika prenesti v kvirinal, pa so zdravniki izjavili, da je tako slab, da se ne sme prenašati.

— Prebivalstvo v Združenih državah. Število v Združenih državah živečih ljudi znaša po zadnjem ljudskem popisu 1890. l. 62.622.250 dočim je l. 1880 živeo v imenovanih državah le 50.155.783 duš, torej se je pomnožilo prebivalstvo za 12 1/2 milijona (ali 24 92 odstotkov). Število prebivalstva je močno naraslo vzlasti v obeh Dakota-državah in v državi Nebraska, v prvih za 278, v drugih za 184 odstotkov.

— Nesreča na pokopališču. V Peilsteinu na Zgornjem Avstrijskem se je nedavno pripetila velika nesreča. Dve jednajtletni deklici ste se igrali opoldne na tamošnjem pokopališču med grobovi. Kar se zvrne zaradi južnega vremena velik nagrobni spomenik na tla in zadene obe dekletci. Eni je strlo glavo, da je bila na mestu mrtva, druga je pa na nogi močno poskodovana.

— Drag ogenj. Davčna oblast v Kravljevci v Rusiji je dala nedavno na nekem travniku sežgati šest velicih voz čaja. Blago je bil pripeljal parnik „Kristijan IX.“, pa ga dotične tvrdke vsprejeti neso hotele, ker ga je bila močno poskodovala morska voda. Ker se je spoznalo, da bi bil čaj zares zdravju škodljiv, dal ga je sežgati davčni fiskus, ki je bi je bil zaradi dohodkarine največ vdeležen. Da se je čaj sežgal, treba je bilo 6 metrov drv in 20 centov petroleja. Škoda je 20.000 mark, ki jo trpé zavarovalnice, pri katerih je bil čaj zavarovan.

— Žrebe z jednim očesom. Kakor se piše iz Opave, je posestniku Čehu v neki vasi pri Opavi kobila vrgla žrebe, ki ima le jedno oko sredi čela. To oko ima pa dve bunčici. Nosnic žrebe nema. Poginilo je čez nekaj ur. Mrtvo se je odposlalo anatomičnemu muzeju na Dunaj.

— Novo sredstvo proti jetiki. V Berlinu delajo poskuse z novim sredstvom proti jetiki, katero je izumel bolgarski polkovni zdravnik dr. Trojen v Sistovu. Novo zdravilo je v nekaterih slučajih že v resnici pomagalo.

Telegrami.

Dunaj, 7. marca. Iz nekaterih krajev na Češkem in Moravskem prihajajo poročila o povodnji. Praga sedaj še ni v nevarnosti, četudi voda že izstopa.

Gorica, 6. marca. V mestnem volilnem okraji Gorica-Kormin izvoljen je zopet grof Franc Coronini.

Brno, 6. marca. Veleposestvu so s 106 glasovi voljeni: Feliks grof Vetter, Sigmund grof Berchtold, Karol grof Žierotin, Avgust grof Fries in Adolf grof Dubsky od srednje stranke; Josip Aresin-Fatton, Gvidon grof Dubsky, Makso baron Kúbeck in Emil vitez Tersch od liberalne stranke. Konservativna stranka se ni vdeležila volitve.

Praga, 6. marca. Ožje volitve v Pragi in predmestjih bodo v ponedeljek, dné 16. t. m.

Atene, 7. marca. Zbornica vsprejela postavbo, s katero se nastavlja kraljevič za regenta med odsotnostjo kraljevo.

Piccolijeva esenca za želodec pospešuje in ureja s svojim razmešujočim učinkom prebavljanje. 1 steklenica 10 kr., zabojček z 12 steklenicami gld. 1-36. (13)

Zahvala.

Odbor „Katol. političnega društva“ izreka svojo iskreno zahvalo vsem konservativnim volilcem gorenjsko-notranjskih mest in trgov, ki so vkljub strastni nasprotni agitaciji v tako častni in ogromni večini izvolili si za svojega državnega poslanca gosp. **Antona pl. Globočnika**, kandidata „Katol. političnega društva“, ki bode deloval „vedno v blagor ljudstva sploh, v prid našega naroda v zmislu narodnega programa in avstrijske države, v katere zavetju samo in edino so izvršljive naše zahteve in želje“. Vzlasti se zahvali odbor vrlim gospodom v Škofji Loki in Idriji, ki so pripomogli, da je „Katol. politično društvo“ v teh mestih priredilo lepe in obilno obiskane shode. Ob jednom izreka podpisani odbor zahvalo tudi vsem volilcem kmetskih občin, ki so volili od našega društva podpirane kandidate.

V Ljubljani, dné 6. marca 1891.

Odbor „Katoliškega političnega društva.“

Tuji.

4. marca.

Pri **Malsu**: Kumerer, Hoffman, Reiche; Völk, Pueiss, trgovec; Fischer, Mahler, potovalec, z Dunaja. — Tomašič, mesar, iz Karlova. — Peschke, graščinski nadzornik, s sprogo, iz Brežic — Kameron, potovalec, iz Trsta. — Smole, zasebnik, iz Novega Mesta. — Plantan, c. kr. bilježnik, iz Radovljice.

Pri **Stonu**: Baron Schwagel; Löffler, Frankl in Wurst, trgovci; Weinberger, potovalec, z Dunaja. — Čarman iz Radovljice. — Kralje iz Trsta. — Havas, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Moosbrugger iz Inomosta. — Ripper, tajnik, s Koroškega.

Pri **bavarskem dvoru**: Perc iz Ljubna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Apfelbeck, graščak, s Štajarskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v m.m.
	opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsiju		
7. u. zjut.	743.1	—3.0	sl. svzh.	jasno	
8. u. pop.	741.0	8.8	sr. jzpad	„	0 00
9. u. zveč.	741.5	3.2	„	„	
Srednja temperatura 3.0°, za 0.5° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

7. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld 05 kr
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	92 „ — „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	984 „ — „
Kreditne akcije	308 „ — „
London	114 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 11 „
Cesarski cekini	5 „ 41 „
Nemške marke	56 „ 35 „

Tržne cene v Ljubljani

dne 7. marca.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	65	Špeh poven, kgr.	—	64
Rež,	5	20	Surovo maslo,	—	70
Ječmen,	4	76	Jajce, jedno	—	24
Oves,	3	25	Mleko, liter	—	10
Ajda,	5	36	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	5	40	Telečje	—	60
Koruz,	5	20	Svinjsko	—	56
Krompir,	2	60	Koštrunovo	—	40
Leča,	10	—	Pisaneč	—	70
Grah,	12	—	Golob	—	24
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	—	1 96
Maslo,	—	88	Slama,	—	2 32
Mast,	—	68	Drva trda, 4 mtr.	—	6 80
Špeh svež,	—	52	„ mehka, „	—	4 60

Vsak slovenski gospodar,

ki še ni naročen na ilustrovan gospodarski list „**Kmetovalec**“ s prilogo „**Vrtnar**“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, katera mu določi prvo številko brezplačno, in iz katere more izpredvideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (27)

Staro orodje popravlja in prenavlja, posrebuje in

Ivan

Kregar,

in izdelovatelj cerkvenega orodja
LJUBLJANA, Poljanska cesta 3, (zraven gostilne pri zvezdi),
opozarja in toplo priporoča preč. duhovščini in sl. cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno pasarsko delalnico, v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih cerkveno orodje, kot: (9) monštrance, oltorije, kelihe, tabernakelje, svečnike, lestenice itd. iz najtrše in najzanesljivejše kovine, lično in cenó po poslanih uzorcih ali lastnem načrtu.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Národu slovenskemu!

V slavnostnih dnéh 29. in 30. ržn-ga cveta leta 1890, ko smo odkrivali spomenik **Valentinu Vodniku**, začelniku pesniške književnosti slovenske, oglašala se je živeje nego li kdaj misel, da bi se takisto postavil spomenik največjemu pesniškemu geniju, kar jih je doslej rodila zemlja slovenska, pesniku, čegar dela ponosno prištevamo najizbornejšim proizvodom vseh národov, ljubljencu našemu **Francišku Prešérnu**!

Razpravljati ni treba posebe, kaj je **Prešeren** nam, niti kaj bode zanamcem: ime **Prešernovo** je z neizbrisnimi črkami zapisano v zlati knjigi pesniškega in občekulturnega razvoja našega!

Takemu veleumu veličasten spomenik! Za deset let hočemo slaviti stoletnico **Prešernovega** rojstva, — postavimo mu tedaj vidno znamenje, katero še poznih let pričaj domačinu in tujcu o ljubezni in zahvalnosti naši!

Živo uverjen, da bode ta poziv odmeval v vseh srcih slovenskih, katerim je do národne časti, ukrenil je pomnoženi odbor „Pisateljskega podpornega društva“, da prične nabirati doneske za **Prešernov** spomenik. S prijazno prošnjo se torej obrača do vseh slavnih društev in zastopov, do sleharnega rodoljuba po deželah slovenskih, skratka, do vsakogar, komur je drago ime **Prešernovo**, naj nam z blagovoljnimi doneski pomaga uresničiti častno namero in takó zajedno vredno poravnati dolg slovenskega národa do najboljšega pesnika svojega! Zlasti upamo, da se bodo čitalnice slovenske na besedah in veselicah svojih čisto in drage volje spominjale spomenika **Prešernovega**!

Št. 4462.

Razglas.

V smislu § 15 obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta 1887. l., št. 22 dež. zak.) se javno naznanja, da so

imeniki volilcev za letošnjo dopolnilno volitev občinskega sveta

sestavljani in da se smejo od danes naprej 14 dnij tukaj pregledavati in zoper nje vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovorih razsojal bo občinski svet.

Magistrat ljubljanski,

dné 6. marca 1891.

Troški bi bili vsekakor znatni, vendar je podpisani odbor uverjen, da bode tolikrat izpričana požrtvovalnost slovenska vzmogla potrebno vsoto in omogočila praznovati stoletnico **Prešernovo** takó, kakor si je lepše ne moremo misliti!

Rojaki slovenski, na delo tedaj! Vsakdo skrbi po svojih močéh, da se o stoletnici **Prešernovi** vzdigne spomenik, o katerem bomo rekli ponosno, da ga niso postavili posamičniki, nego vesoljni národ naš prvemu pesniku svojemu!

Doneski naj se blagoizvolijo pošiljati „Pisateljskemu podpornemu društvu“ v Ljubljani.

V Ljubljani, dné 8. srečana 1891. leta.

Dr. Jožef Vošnjak,
predsednik.

Anton Funtek,
blagajnik.

Simon Rutar,
tajnik.

Navodilo,

kako odstraniti kašelj, hripavost, navdušljivost, sploh pljučne bolezni, razpošilja brezplačno (3—3)

A. Zenkner v Berlinu, 24.

Proti podganam najboljše sredstvo.

Tord-Tripe

pokončuje podgane, miši in krte brez najmanjše nevarnosti za domače živali.

— 1 zavitek 50 kr. —

Glavna zaloga za Kranjsko:

G. Piccoli, (12-1)

lekarnar v Ljubljani.

Najboljše in najsigurnejše učinkujoče

parno ribje olje,

katero lahko prebavlja vsak, tudi najslabotnejši želodec, in katero ima v sebi najboljšo redvino snov, se dobiva v steklenicah po 60 kr. v lekarni **Piccoli**jevi „pri angelju“ v Ljubljani na Dunajski cesti. Ribje olje primešano s koštranom steklenica 80 kr. Pri večjih naročilih primeren popust. — Vnanja naročila izvršujejo se točno po poštnem povzetju. (15—5)

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporoča **KAT. TISKARNA** v Ljubljani.

(3—1)

Na prodajo je

hiša z 20 orali zemljišča

na Brezji pri Mariji Pomagaj.

Več pové posestnik **Janez Ažman**, pošta Radovljica, Gorenjsko. (3—3)

Hiša,

pripravna za obrt, v vasi z mnogovoženo okrajno cesto blizu Kranja, je na prodaj ali se oddá v najem pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod šifro „I. D., poste restante Kranj“. (2—1) (3—2)

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni dah. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaljoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubal pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in kemik, poleg mestne hiše v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Uzorec zasebnim naročnikom zastoj in franko.

Uzorne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo, nefrankovane in le proti vložbi 20 gld., kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za prečastit' duhovščino. Blago za uniforme c. kr. uradnikov po predpisu, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje. Sukno za bilard in igralne mize, loden tudi nepremóčen za lovske suknje, blago, ki se sme prati. Popolni plédi 4—14 gld. itd. Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno suknjo in ne slabega blaga, ki se ponuja od vseh strani in je jedva krojačevega plačila vredno, obrne naj se na trdko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski,

Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za pol milijona goldinarjev av. velj. blaga, in pri moji svetovni trgovini mnogo ostankov; vsak razsoden človek pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorci ne pošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorce nazadnje ničesa ne ostalo, in je torej smešno, če nekatere trgovine s suknom vzlic temu inserirajo uzorce od ostankov in odrezkov in so v takem slučaju uzorec le od kosov in ne pa od ostankov, namen takemu postopanju je očividni. Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa denar vrne. Barva, dolgost, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gld. franko. Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijanščini in francoščini. (24—6)

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani naznanjam prečast. duhovščini in slavn. p. n. občinstvu, da sem premestil svoje

krojaško delavnico

na sv. Petra cesto št. 2 (v gosp. lekarnarja W. Mayerja hišo)

ter se ob tej priliki zahvaljujem za dosedaj mi izkazano zaupanje. Priporočam se tople nadaljni naklonjenosti zagotavljač solidno, pošteno in ceno postrežbo.

Velespoštovanjem

(3—2)

France Kraigher, krojaški mojster.

Čast mi je javiti, da sem izvršil pohvaljeno sliko prvega slovenskega pesnika in preporoditelja

Valentina Vodnika

i v manjši obliki, namreč 55 cm široko, 68 cm visoko. Ta slika (oleografija) je v 10 cm širokem, krasnem, pozlačenem ali črnem okviru in velja gld. 13-50 proti goto emu plačilu.

Da omogočim vsakemu nakup slike tega narodnega velikana, in ker mi je do tega, da se ta slika nahaja povsod, kjer se slovenski čuti, dajem jo tudi na mesečne obroke po 1 gld. za 15 gld. loco Zagreb, brez zaboja.

Nadalje priporočam oleografije: „**Ranjeni Ornogorac**“, „**Heroegovačko roblje**“, „**Hrvatski sabor god. 1848**“, „**Krunisanje kralja Zvonimira**“, „**Died i unuk**“, „**Josip Juraj Strossmayer**“.

Velespoštovanjem

S. Kočonda,

založnik v Zagrebu.

(3—3)

Piccolijeva esenca za želodec,

prirejena po lekarju **PICCOLI**-ju v Ljubljani, je želodec krepčujoča, telesno zaprtje in gliste odstranjuje sredstvo; rabi se tudi uspešno proti zlatej žili (hemoroidam) ter urejuje s svojim razmeščujočim učinkom prebavljenje in sploh delovanje želodca. 1 steklenica velja 10 kr. Esenco za želodec pošilja izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček po 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. (zabojček 5 Kg.) velja gl. 5.26. Poštne troške plačajo naročniki. (60-26)

Cena
2 gld. 95 kr.

S kalendarjem
3 gld. 75 kr.

Ura z

in zvončkom,
sveti, vis. 18 cm
vine, je dobiti

budilnikom

ki se po noči
vokrovi iz ko-
v tovarni

EMIL MAYER na Dunaji,
I, Bauernmarkt, 12. (12-2)

Ura s kukavico, ki naznanja čas, v lično iz-
režljanej omari, podobarsko delo, s koščenimi ka-
zaleci 8 gld.

Ceniki stenskih in žepnih ur se pošiljajo
brezplačno, če se zahtevi priloži pošta marka za
poslatev. (12-4)

Zobozdravnik Schweiger

stanuje

hótel „Stadt Wien“ (pri Maliču)
št. 25 in 26. II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure
dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne.
Ob nedeljah in praznikih od 9.
do 1/2 1. ure.

Najnovejša iznajdba in sredstva v zobo-
zdravništvu. Najboljše plombe, po barvi
zobem prikladne. (30)

Za vsa dela se jamči.

Št. 3176.

Razpis službe.

(3-3)

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjena je

služba mestnega zdravnika

s plačo letnih 800 gld. in s pravico do dveh v mirovino
vštevnihi 10% petletnic.

Prošnje, katerim je priložiti diplomu doktorja vsega zdravilstva in pa
dokazila o starosti, o zdravju in o znanju slovenskega in nemškega jezika vlo-
žiti je

do dné 28. marca letos

pri podpisanem magistratu.

Prosilcem, ki so v javni službah, vložiti je prošnje potom predstojni-
h oblasti.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 26. februarja 1891.

Župan: **GRASSELLI** l. r.

Naznanilo prevzetja kamnoseške obrti.

Dovoljujem si naznaniti prečast duhovščini in slavn. občinstvu, da sem z dném
1. marca t. l. prevzel vse dvajset let poslujočo

kamnoseško delavnico v Ljubljani, in kamnolome z
delavnico na Glincah pri Dravljah.

Izdelujem vsakovrstna cerkvena umetna kamnoseška dela, kakor:

altarje, tabernaklje, prižnice, obhajilne mize, kropilne kamne, cerkveni tlak itd. itd.

po najnovejših vzorcih iz različnih finih trpežnih marmorjev; imam vedno izborna
zalogo najrazličnejših grobnih spomenikov po nizki ceni do 250 gld.
jeden; izvršujem točno naročila na grobne spomenike po izbranih vzorcih ali
lastnem načrtu; prenavljam iste kakor tudi rakve ter preskrbam vrezavanje
in zlatenje napisov na starih spomenikih v mestu in na deželi po najnižji ceni.
Vseprejemam naročila in izvršujem vsakojake stavbinske proizvode iz
domačega ali inozemskega zanesljivo trpežnega blaga po znatno nižjih cenah. Veli-
kanski lastni kamnolom in zaloga najrazličnejšega kamnja mi omogo-
čujeta najtočnejšo izvršitev tudi največjih kamnoseških del.

Opirajoč se na večletno poslovanje in lastno izkušnjo v svoji stroki gojim opravi-
čeno nado, da me blagovolite počastiti z mnogimi naročili, katera obljubim izvršiti
vselj vestno, pošteno in v popolno zadovoljnost prečastitih in velečenjenih naročevalcev.

(3-2)

Odličnim spoštovanjem

Alažij Vodnik, kamnosek, v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.

„Unio catholica“,

zavod za vzajemno zavarovanje proti škodi

— na Dunaju, —

I., Bäckerstrasse 14.

Dopusčen z odlokom visocega ministerstva z dné 28. februarja 1889, št. 2933.

Zavod zavaruje:

Premično in nepremično premoženje proti škodi po ognju, strelu in razletu.

Pri tej stroki zavarovanja sojamčijo prve vzajemne zavarovalnice za primeren del vsprejete
rizike; dalje zavaruje

cerkvene zvonove

proti prelomu ali razpoku, ter vabi k vdeležbi velečast. župniške predstojnike in župane.
Konečno posreduje zavod tudi pri prvih vzajemnih zavarovalnicah

zavarovanje na življenje in proti nezgodam.

V vseh zavarovalnih zadevah blagovolijo naj se dotični vdeležniki obrniti do osred-
njega ravnateljstva ali pa do podpisanega generalnega zastopa, katera radovoljno
pojasnjujeta in na vprašanje točno odgovarjata.

Po deželi oddajemo zastopništva proti priporočilu dotičnega gospoda župnika.
Kdor želi prevzeti zastopništvo naše zavarovalnice, naj se obrne z omenjenim
priporočilom do podpisanega generalnega zastopa v Ljubljani.

Ravnateljski svet:

Predsednik:

Leopold Stöger, stolni kustos sv. Štefana, infulevani
prelat, Nj. Svet. hišni prelat, namestnik nadkuratorja
I. avstrijske hranilnice itd.

Ravnateljstva svetniki:

Czizek Anton, imajitelj menjačnice, borzni svetnik itd.
Detoma A., veleposestnik.

Egger Berthold Anton, korar v Klosterneuburgu, glavni
vrednik lista „Correspondenzblatt für den kath.
Clerus“.

Grazer Josip, meščen in trgovec na Dunaji.
Hostnig Florijan, upravitelj imetja metropolitanske cerkve,
veleposestnik itd.

Mrazek Josip, generalni tajnik „Krakovske vzajemne
zavarovalnice“.

Paletz Emanuel, Njegove Svetosti hišni prelat, dekan
in župnik v Hütteldorfu itd.

Porzer Josip, dr., odvetnik.

Seidl Karol, kanonik, tajni komornik Njegove Svetosti itd.
Stern Karol, knezradskojski svetnik, župnik na Du-
naju v Schottenfeldu.

Osrednji ravnatelj:

Edmund baron Kalbermatten.

Nadzorovalni svet za generalni zastop v
Ljubljani:

Poklukar Josip, dr., deželni glavar in državni poslanec
v Ljubljani.

Klun Karol, kanonik in državni poslanec v Ljubljani.

Kolar Matija, stolni vikar itd. v Ljubljani.

Glančnik Jarnej, dr., odvetnik v Mariboru.

Plakar Ivan, dr., semeniški profesor v Mariboru.

Vošnjak Miha, deželni in državni poslanec v Celji (Mali
Stajer).

Generalni zastopnik v Ljubljani:

Josip Prosenc.

Št. 2767.

Razglas.

(3-2)

Mestni magistrat ljubljanski raznana stavodolžnim mladeničem:

1. glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano vršil se bode
letos dné 13. aprila v mestni dvorani ter se bode pričel ob 8. uri do-
poldne.

2. Stavljenci, odnosno tudi njihovi moški sorojci, ki bodo k naboru kli-
ceni, imajo prito o pravem času in snažni na nabirališče ter imajo o pravem
času prinesiti potrebne dokaze, če se oglašajo za ugodnost:

- a) kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot
nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
- c) kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- d) iz rodovinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- e) enoletne prezentne službe (§§ 25—29 voj. zak.).

3. Stavljenci, kateri želé ugodnost po §§ 31—34 vojnega zakona in
imajo tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo, ako bi se
jim odbila prošnja za kako prvič omenjenih ugodnosti, pognati se za ugodnost
enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4. Kdor ki zanemari stavno dolžnost, kakor tudi soloh iz vojnega za-
kona izviračé mu dolžnost, bi se ne mogel izgovarjati, da mu ni bil znan
ta razglas ali vojni zakon.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

14. dan februarja 1891.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo, salonski krilasti klavir, pianine,

iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh.
Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld.,
550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji družini trdk za 280 do 350 gld.

Izposojlo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji (12-4)

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII. Burggasse 71.